

Beslutningsforslag nr. **B 69**

Folketinget 2012-13

Fremsat den 26. februar 2013 af Peter Skaarup (DF), Pia Adelsteen (DF),
Kim Christiansen (DF), Kristian Thulesen Dahl (DF), Søren Espersen (DF) og Dennis Flydtkjær (DF)

Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af forældelsesfristen i pædofilisager

Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af indeværende folketingsår at fremsætte lovforslag om ændring af straffeloven, der indebærer, at forældelsesfristen i sager vedrørende seksuelle overgreb mod børn og unge afskaffes. Forslaget skal endvidere sikre, at forældelsesfristen i incestsager bortfalder.

Bemærkninger til forslaget

Beslutningsforslaget er en delvis genfremsættelse af tidligere fremsatte beslutningsforslag nr. 4, folketingsåret 2011-12, jf. Folketingstidende 2011-12, A, B 4 som fremsat side 1 ff. og F, møde 34 side 46 ff. og møde 56 side 3 ff. Forslagsstillerne har indenfor de seneste ti år fremsat forslag om afskaffelse af forældelsesfristen i pædofilisager fire gange (B 151 i folketingsåret 2003-04, B 111 i folketingsåret 2006-07, B 124 i folketingsåret 2010-11 og B 4 i folketingsåret 2011-12).

Formålet med forslaget er at få fjernet forældelsesfristen i sager vedrørende seksuelle overgreb mod børn og unge, så personer, der har begået sådanne overgreb, aldrig skal kunne vide sig sikre på at være sluppet fra deres forbrydelse. Forældelsesfristen i incestsager skal ligeledes bortfalde.

Justitsministeriet anmodede i 2009 Straffelovrådet om at foretage en generel gennemgang af straffelovens kapitel 24 om forbrydelser mod kønssædeligheden. Spørgsmålet om forældelsesfristen i sager om seksuelt misbrug eller krænkelse af børn, var et af de spørgsmål, Straffelovrådet skulle tage stilling til.

Genfremsættelsen af indeværende forslag er aktualiseret af, at Straffelovrådet nu er færdig med gennemgangen og i den forbindelse har afgivet »Straffelovrådets betænkning om seksualforbrydelser« i november 2012. På grundlag af betænkningen har justitsministeren den 6. februar 2013 fremsat L 141 om seksualforbrydelser i Folketinget.

Om seksuelt misbrug af børn skriver Straffelovrådet bl.a.: »Straffelovrådet anfører, at grove tilfælde af seksuelt misbrug af børn hører til nogle af de allervorligste overtrædelser af straffelovens regler om seksualforbrydelser. Endvidere er det karakteristisk for seksuelt misbrug af børn, at der som oftest ikke er andre direkte vidner til det seksuelle forhold end offeret selv, og at et barn, der er offer for seksuelt misbrug kan have svært ved at fortælle andre om det seksuelle misbrug. Navnlig hvor gerningsmanden er en af barnets nærtstående, kan disse forhold føre til, at et seksuelt misbrug af et barn først kommer til myndighedernes kundskab, efter at barnet er blevet voksent.« (Straffelovrådets betænkning om seksualforbrydelser, side 52).

Forældelsesfristen

På trods af at Straffelovrådet anerkender, at seksuelt misbrug af børn hører til de alvorligste overtrædelser af straffelovens regler om seksualforbrydelser, når Straffelovrådet i deres betænkning frem til, at de gældende regler om forældelsesfrist stort set er passende, og derfor anbefaler Straffelovrådet ikke generelle ændringer i forældelsesfristerne for misbrug af børn. Det skal dog nævnes, at Straffelovrådet anbefaler, at forældelsesfristen for blufærdighedskrænkelser af børn – ligesom for grovere former for seksuelt misbrug af børn – først skal begynde at løbe, når offeret fylder 18 år. I dag begynder forældelsesfristen at løbe fra det tidspunkt, hvor blufærdighedskrænkelsen er ophørt, jf. pressemeddelelse fra Justitsministeriet den 21. november 2012.

Med det fremsatte lovforslag L141 foreslår justitsministeren, at forældelsesfristen for strafansvaret for seksuelt misbrug af børn tidligst skal begynde at løbe fra den dag, hvor offeret fylder 21 år (frem for 18 år i dag). Desuden suppleres med en regel om yderligere udskydelse af begyndelsestidspunktet for forældelse, hvis gerningsmanden på strafbar måde har tvunget forurettede til at undlade at anmelde lovovertrædelsen til politiet. Lovforslaget indebærer, at forældelsesfristen i sager om seksuelt misbrug af børn vil indtræde op til 3 år senere end i dag – også hvis det seksuelle misbrug af barnet ikke har fundet sted inden for familien. I dag forældes sager om seksuelt misbrug af et barn under 12 år først, når barnet fylder 33 år. Forældelsesfristen i sådanne tilfælde er således altid mindst 21 år og kan være op til over 30 år, hvis der er tale om seksuelt misbrug af et barn under 3 år.

Børn, der har været udsat for seksuelle overgreb fra voksne, fortrænger ofte disse minder, fordi oplevelserne er så voldsomme og uhyggelige. Minderne dukker dog ofte op på et senere tidspunkt i livet. Derfor foreslås det, at forældelsesfristen i sager om pædofili helt afskaffes, således at personer, der én gang har begået seksuelle overgreb mod børn, aldrig kan vide sig sikre på at være sluppet godt fra deres forbrydelse. Afskaffes forældelsesfristen, vil det betyde, at sådanne sager kan rejses, uanset om der er gået en længere årrække, før offeret har kræfter til at anmelde forbrydelsen, eller før gerningsmanden identificeres.

Det har vist sig, at der forekommer tilfælde, hvor forældelsesfristen ikke i tilstrækkelig grad sikrer, at der sker retsforfølgelse. Hvis offeret for en seksualforbrydelse er et barn eller en ung, vil oplevelsen for mange være så traumatiserende, at den krænkede først flere år senere tør gå til myndighederne. Hvis forbrydelsen er begået inden for familiens kreds, kan et misforstået hensyn til de pårørende føre til, at offeret i årevis tier. Først mange år senere er offeret parat til at træffe den svære afgørelse om at anmelde forbrydelsen.

I andre tilfælde, hvor forbrydelsen er begået af en person uden for familiens kreds, kan det ske, at offeret mange år senere bliver bekendt med, at gerningsmanden fortsætter med at begå forbrydelser mod andre børn. Selv om offeret har valgt at leve med forbrydelsens traume, kan opdagelsen af, at gerningsmanden fortsætter sine forbrydelser, være så overvældende, at det kan og skal føre til en politianmeldelse, uanset offerets alder.

Der er mange eksempler på, at ofre først langt op i årene er klar til at foretage anmeldelse af krænkeren. Nogle gange har offeret fortrængt overgrebet og kommer først i tanke om det senere i livet. Andre gange har offeret så voldsomme psykiske problemer, at det ikke kan overskue at involvere politiet så tidligt, hvor sagen stadig er meget tæt på.

Det er forslagsstillernes holdning, at man skal kunne anmelde seksuelle overgreb, når man som offer er klar til at konfrontere krænkeren og berette om overgrebene, og at dette ikke skal forhindres af en kunstig fastsat forældelsesfrist.

Manglende bevisbyrde

Afvisning af ophævelse af forældelsesfristen, alene på baggrund af at bevisbyrden ikke kan løftes, er ikke et argument i sig selv. Enhver mistanke om seksuelle overgreb bør således undersøges. Seksuelle krænker, der ikke stoppes, fortsætter ofte med nye ofre. Så længe de på grund af forældelse eller manglende beviser eller vidner ikke er dømt, udgør de en potentiel fare for samfundet – især for vores børn. Der vil intet være at spore på hverken straffeattest eller børneattest, og de pågældende kan frit få arbejde i vores børns dagsinstitutioner.

Konsekvenser af overgreb

For voksne ofre med senfølger af seksuelle overgreb er selve bruddet af tavsheden og anmeldelsen af deres krænker en vigtig del af deres indre heling. Ingen straf vil nogen sinde retfærdiggøre det ødelagte liv, som offeret lades tilbage med. Men alene det at få muligheden for at blive hørt og taget seriøst af myndighederne vil kunne give offeret mere ro i sindet. Som voksen er man bevidst om, at der ikke nødvendigvis er beviser eller vidner så mange år efter, og at en sag vil blive svær at rejse. Men seksuelle overgreb er straffbare. Det sender derfor et utrolig negativt signal ud i samfundet til ofrene og den øvrige befolkning, at seksuelle overgreb ikke engang kan anmeldes og registreres ved politiet, blot på grund af at der er gået mange år.

Ofre føler, at lovgivningen er endnu et overgreb, og føler, at krænkerne endnu en gang beskyttes af tavsheden. Først trues man til at holde overgrebene hemmelige. Dernæst, når man engang finder modet til at tage hul på fortiden, bliver man ikke hørt i retssystemet, hvilket krænker borgernes retsfølelse. I gamle mordsager er der heller ingen garanti for domfældelse. Men betyder det, at man skal lade være med at anmelde eller komme med oplysninger, fordi det sandsynligvis ikke vil kunne ende med dom? Det er i dag alt for let i Danmark at slippe godt af sted med at forgribe sig seksuelt på andre. Den værste forbrydelse på linje med mord er straf-fri, hvis offeret får trusler i tilstrækkelig mange år og krænkeren har været klog nok til at undgå vidner til overgrebene. Ofrene er dem, der kommer til at leve med følgerne af de seksuelle overgreb. For de mindste børn kan det bl.a. dreje sig om fortællinger om overgreb (som et udtryk for, at der er noget, som barnet ikke tør, kan eller vil tale om), mareridt, angst og fortvivlelse, seksualiserende adfærd, smerter i maven eller hovedet samt problemer med at spise. For børn fra 6-årsalderen og op forekommer yderligere selvmordstanker, skam- og skyldfølelse, indadvendthed og depression, aggressivitet eller hyperaktivitet, indlæringsbesvær, forvirring omkring egen kønsrolle og hygiejneproblemer. For de voksne ofre kan senfølgerne være følelsen af at være anderledes og udenfor, som også dominerer i voksenlivet. Den misbrugte kan på et tidligt tidspunkt miste den grundlæggende tillid til verden og til voksne. Den tillid (grundlagt i barndommen), som er normal og vital i et menneskes udvikling, kan blive forvredet til en dyb mistro til verden. Psykiske og sociale reaktioner for ofre, når de når voksenalderen, kan

være følgende: Manglende tillid, vrede, problemer med personlige grænser, spiseforstyrrelser, koncentrationsbesvær, søvnproblemer, mareridt og flashbacks, depression, lav selv-værdsfølelse, angst og skyld- og skamfølelser, problemer med nærhed og intimitet og social isolation, jf. artiklen »senfølger af incest/seksuelle overgreb« på <http://www.else-madsen.dk>.

Afsluttende bemærkninger

Spørgsmålet om forældelsesfristen i pædofilisager tages løbende op af medierne, da der desværre alt for ofte dukker sådanne sager op. Det er en vigtig samfundsopgave at beskytte børn mod misbrug og seksuel udnyttelse. Forslagsstillerne tager denne opgave meget alvorligt og ønsker en mere målrettet indsats mod pædofili. Seksuelle overgreb er så grove forbrydelser, og den omstændighed, at de begås mod børn eller unge, gør det rimeligt, at der ikke gælder en forældelsesfrist.

Vores intention i Folketinget bør altid være at støtte ofrene og ikke de kriminelle. Det er således, at pædofili og incest har det med at gå i negativ arv. Derfor er det også af yderste vigtighed, at ofrene kan træde frem, når de er mentalt klar til det, og når de er fysisk gamle nok og modne nok til at gøre det. Det er en ekstremt alvorlig sag at blive udsat for seksuelt misbrug som barn. Derfor er det også utilstedeligt, hvis vi på nogen måde beskytter de pædofile mod retsforfølgelse. Det fører til flere overgreb end nødvendigt. Der vil i sagens natur ikke altid være vidner til incestsager eller pædofiles krænkelser. Krænkelserne foregår oftest i det skjulte.

Derfor vil den anmeldende part, typisk offeret, alligevel skulle overbevise retten på en klar måde om, at der er foretaget noget rigtig grimt og kriminelt mange år tidligere. Derfor giver det heller ikke mening at have et loft over, hvornår man ikke længere må straffe for disse overgreb.

Forslagsstillerne er dybt uenige i Straffelovrådets seneste anbefalinger om i store træk at bevare de gældende forældelsesfrister, og forslagsstillerne mener ikke, at ministeren med det fremsatte lovforslag, der i vid udstrækning er enslydende med Straffelovrådets konklusioner, tager tilstrækkelig fat om nældens rod. Med lovforslaget vil krænkeren fortsat blive beskyttet af en forældelsesfrist, der betyder, at hvis offeret er tilstrækkeligt traumatiseret og dermed ikke i stand til at anmelde overgrebene inden for forældelsesfristen, vil krænkeren slippe af sted med sin forbrydelse.

Samlet set mener forslagsstillerne, at det danske samfund straffer pædofile meget mildt – hvis overhovedet. Et offer, der er blevet voksen og derved har fået den nødvendige indsigt og det tilstrækkelige overskud til at anmelde overgrebene, vil kunne hjælpe andre børn, der løbende bliver misbrugt, ved netop at træde frem. Men man får ofte kun nogen til at træde frem, hvis de rent faktisk kan se en mening med at træde frem. Det er her, lovgiverne må træde i karakter og stille sig på ofrenes side i stedet for på de kriminelles.

Skriftlig fremsættelse

Peter Skaarup (DF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af forældelsesfristen i pædofilisager.

(Beslutningsforslag nr. B 69)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.